

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร *

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำปาง ปีการศึกษา 2536 ที่เปิดสอนถึงระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 18 โรงเรียน มีจำนวนนักเรียน 1,636 คน จำแนกเป็นนักเรียนชาย 804 คน นักเรียนหญิง 832 คน

กลุ่มตัวอย่าง *

เป็นนักเรียนชายและหญิงที่กำลังเรียนอยู่ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำปางจำนวน 345 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีสุ่มตัวอย่างตามขั้นตอนดังนี้

วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

1. สุ่มกลุ่มตัวอย่าง จากจำนวนอำเภอ 13 อำเภอ ในจังหวัดลำปาง โดยวิธีสุ่มอย่างง่าย คือ ใช้วิธีจับสลากเลือกมา 7 อำเภอ
2. สุ่มโรงเรียนจากแต่ละอำเภอที่ได้รับเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างในข้อ 2 โดยวิธีสุ่มอย่างง่าย คือ ใช้วิธีจับสลากเลือกมาอำเภอละหนึ่งโรงเรียน

3. สุ่มนักเรียนจากโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างโดยสุ่มระดับชั้นละ 1 ห้องเรียน
โรงเรียนละ 3 ระดับชั้น คือ ม.1-2-3 รวมได้ห้องเรียนจากโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง
โรงเรียนละ 3 ห้องเรียน

จากวิธีการดังกล่าวได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 345 คน

ตาราง 1 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามโรงเรียนและชั้นเรียน

สถานศึกษา	ม.1		ม.2		ม.3		รวม
	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	
1. โรงเรียนบ้านทุ่งผาง	11	8	12	7	10	8	56
2. โรงเรียนบ้านนาแก้ว	10	8	11	7	10	7	53
3. โรงเรียนบ้านทุ่งคา	12	7	10	7	10	8	54
4. โรงเรียนนาบ้านไร่	10	8	10	8	13	7	56
5. โรงเรียนบ้านผาบึง	7	5	3	6	10	7	38
6. โรงเรียนบ้านทุ่งฮั่ว	10	6	10	7	9	7	49
7. โรงเรียนบ้านศรีดอนมูล	6	6	5	7	9	6	39
รวม	66	48	61	49	71	50	345

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล *

*เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ แบบสอบถามสภาพปัญหาการปรับตัวของนักเรียน สร้างโดย พวงสร้อย วรกุล (2522) ซึ่งใช้วัดสภาพปัญหาการปรับตัวของนักเรียน 4 ด้าน คือ

1. การปรับตัวของนักเรียนกับสภาพการเรียนการสอน จำนวน 20 ข้อ
2. การปรับตัวของนักเรียนกับเพื่อนจำนวน 26 ข้อ
3. การปรับตัวของนักเรียนกับสภาพภายในครอบครัว จำนวน 27 ข้อ
๔. การปรับตัวของนักเรียนกับครู จำนวน 27 ข้อ

แบบสอบถามนี้มีความเชื่อมั่นทั้งฉบับที่ .96 มีความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างซึ่งเทคนิคกลุ่มรู้ชื่อ(Known Group Technique) พบว่า มีความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ลักษณะของแบบสอบถาม

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลส่วนตัวของนักเรียน ให้นักเรียนเติมข้อความให้สมบูรณ์

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามที่เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าห้าระดับ โดยกำหนดให้นักเรียนขีดเครื่องหมายลงในช่วงระดับ ระดับใดระดับหนึ่ง เมื่อนักเรียนประสบปัญหานั้นแล้วรู้สึกไม่สบายใจ ปรับตัวไม่ได้ วิตกกังวล อึดอัดใจ หรือมีผลทางด้านจิตใจของนักเรียนมากนักน้อยเพียงใด ในข้อคำถามแต่ละข้อ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การตรวจแบบสอบถาม

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา โดยคัดเลือกแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์ออก แล้วแยกแบบสอบถามออกตามรายชั้น และหัวข้อที่จะวิเคราะห์

๗ 2. ตรวจสอบให้คะแนนแบบสอบถาม โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

มากที่สุด	5	คะแนน
มาก	4	คะแนน
ปานกลาง	3	คะแนน
น้อย	2	คะแนน
น้อยที่สุด	1	คะแนน

๓ 3. การวิเคราะห์ข้อมูล โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของแต่ละหัวข้อ เพื่อเปรียบเทียบโดยใช้เกณฑ์พิจารณาดังนี้

ช่วงคะแนน	ระดับการปรับตัวของนักเรียน
4.50 - 5.00	หมายความว่า มีสภาพปัญหาการปรับตัวในด้านนั้น มากที่สุด
3.50 - 4.49	หมายความว่า มีสภาพปัญหาการปรับตัวในด้านนั้น มาก
2.50 - 3.49	หมายความว่า มีสภาพปัญหาการปรับตัวในด้านนั้น ปานกลาง
1.50 - 2.49	หมายความว่า มีสภาพปัญหาการปรับตัวในด้านนั้น น้อย
1.00 - 1.49	หมายความว่า มีสภาพปัญหาการปรับตัวในด้านนั้น น้อยที่สุด

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยขอหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย ถึงผู้อำนวยการประถมศึกษา จังหวัดลำปาง เพื่อขอหนังสือแนะนำตัวต่อหัวหน้าสถานศึกษา
2. ขออนุญาตหัวหน้าสถานศึกษา เพื่อดำเนินการในการให้นักเรียนตอบแบบสอบถาม
3. นำแบบสอบถามให้นักเรียนชั้น ม.1,2,3 ตอบแบบสอบถามตามตัวอย่างกลุ่มนักเรียนที่ได้สุ่มไว้แล้ว
4. ตรวจสอบให้คะแนนแบบสอบถาม

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาค่าเฉลี่ย (mean) โดยคำนวณจากสูตร (Ferguson. 1971 : 75)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ \bar{X} แทน คะแนนเฉลี่ย
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 N แทน จำนวนนักเรียนในแต่ละกลุ่มตัวแปร

2. ความแปรปรวน (Variance) โดยใช้สูตร (Fergus. 1971 : 62)

$$S^2 = \frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}$$

เมื่อ S^2 แทน ค่าความแปรปรวนของคะแนน
 X^2 แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
 $\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
 N แทน จำนวนนักเรียนในแต่ละตัวแปร

3. ทดสอบนัยสำคัญของความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของตัวแปรสองตัว

โดยใช้สูตร t - test (McNemar. 1969 : 115)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{s^2 \left(\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right)}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณา
	\bar{X}_1, \bar{X}_2	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มที่ 1 และ 2 ตามลำดับ
	s^2, s^2	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มที่ 1 และ 2 ตามลำดับ
	1 2		
	n_1, n_2	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มที่ 1 และ 2 ตามลำดับ

4. ทดสอบนัยสำคัญของความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของตัวแปรที่มีมากกว่าสองตัว โดยใช้ One - Way analysis of Variance (F - test) (Lindquist. 1956 : 55 - 56) สูตรที่ใช้ คือ

$$F = \frac{MS_p}{MS_w}$$

เมื่อ	F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณา F - distribution
	MS_p	แทน	ค่า Mean Square ระหว่างตัวแปรที่ศึกษา
	MS_w	แทน	ค่า Mean Square ภายในตัวแปรที่ศึกษา

เมื่อพบว่าคะแนนเฉลี่ยของตัวแปรที่ทำการทดสอบแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทำการทดสอบทีละคู่ โดยใช้ Studentined q-Statiztic Newman-Keul Method สูตรที่ใช้คือ (Winer. 1971 : 218)

$$q = \frac{\bar{T}_{\text{largest}} - \bar{T}_{\text{smallest}}}{\sqrt{\text{MS}_{\text{error}} / n}}$$

เมื่อ	T_{largest}	แทน	คะแนนเฉลี่ยของตัวแปรที่มากที่สุด
	T_{smallest}	แทน	คะแนนเฉลี่ยของตัวแปรที่น้อยที่สุด
	MS_{error}	แทน	ค่าเฉลี่ยคลาดเคลื่อน
	$/n$	แทน	ค่าเฉลี่ยหารเมนิคของจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

